

គោលការណ៍

គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញការងារសម្រាប់មនុស្សមានវិកលចរាចរណ៍

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ

National Centre of Disabled Persons

No.3, Norodom Blvd., Phnom Penh, Cambodia. P.O Box: 170

Tel: (855-23) 210140 ; Fax: (855-23) 213876

E-mail: ncdp_cambodia@online.com.kh

Web site: <http://www.ncdpcam.org>

គោលការណ៍

គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនពិការតាមសហគមន៍

- យោងលក្ខខណ្ឌៈ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ
- យោងគោលការណ៍បុគ្គលិក និង គោលការណ៍ផ្សេងៗទៀតរបស់ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ
- យោងការរីកចម្រើន និង ការវាយតម្លៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ៣ ឆ្នាំ ២០០៤ -២០០៦ (១៣-១៤/១០/២០០៥)
- យោងសេចក្តីសម្រេចកិច្ចប្រជុំ របស់គណៈគ្រប់គ្រងមជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ ថ្ងៃទី ២១-១០-២០០៥

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ សំរេចបង្កើតអោយមានគោលការណ៍ គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនពិការតាមសហគមន៍ ដែលមានអក្សរកាត់ **គអជស** សរសេរជាភាសាអង់គ្លេស Community Development Committee of People With Disability (CDC-PWD) ដែលមានគោលការណ៍ដូចតទៅ :

ប្រការ១: គោលបំណងនៃការបង្កើតគណៈកម្មាធិការ

- នាពេលបច្ចុប្បន្ន សេចក្តីត្រូវការផ្នែក អប់រំ សេដ្ឋកិច្ច និង សង្គម ពិសេសការស្តារកាយសម្បទារបស់ ជនពិការ នៅមានការខ្វះខាត និង ទាមទារអោយមានទំនើបកម្ម សមស្របទៅតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ។ កត្តាទាំងនេះហើយដែលនាំអោយភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ និង គណៈគ្រប់គ្រងរបស់ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ បានរកឃើញនីតិវិធី ដើម្បីធានានិរន្តរភាព ដោយបង្កើតអោយមានយន្តការគណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ ជនពិការតាមសហគមន៍ ។
- គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនពិការតាមសហគមន៍: ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីពង្រឹងចលនា ជនពិការបន្តពីអង្គការជាតិ វិ អន្តរជាតិ វិ បង្កើតជាបណ្តាញអភិវឌ្ឍន៍របស់ជនពិការ នៅតាមថ្នាក់មូលដ្ឋាន ហើយមាន សុវត្ថុៈបំរើការងារដោយឯករាជ្យ មិនបំរើផលប្រយោជន៍គណៈបក្សនយោបាយ តែបំរើផលប្រយោជន៍ ជនពិការ និងសង្គម ហើយជាគណៈកម្មាធិការរកប្រាក់កំរៃសំរាប់បំរើសេវាកម្មជូនជនពិការ ។

ប្រការ២: រចនាសម្ព័ន្ធ និង សមាសភាពរបស់គណៈកម្មាធិការ

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល: ជាអ្នកប្រឹក្សាផ្តល់យោបល់ និង ជួយគាំទ្រដល់ គណៈកម្មាធិការ ។ ក្រុមប្រឹក្សានេះមាន សមាសភាពពី ៣ ទៅ ៥ នាក់ ដែលជា មន្ត្រីថ្នាក់ឃុំមាន : ភ្នាក់ងារសុខភាព ភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ច គ្រូបង្រៀន នារីបង្គោល និង មេភូមិ រឺ ឃុំ ។ ក្នុងករណីដែលរកពុំបានសមាសភាពមន្ត្រីថ្នាក់ឃុំណា មួយខាងលើអាចជំនួសដោយមន្ត្រីជំនាញ ផ្សេងៗក្នុងតំបន់នោះ ។

សមាជិកកិត្តិយស: ជាអ្នកដែលមានឆន្ទៈជួយជនពិការ ទាំងស្មារតី សំភារៈ និង ថវិកា ដូចជា អ្នកជំនួញ, អ្នកមាន ជំនាញ ព្រឹទ្ធាចារ្យ ជាដើម ។

គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនពិការតាមសហគមន៍: ជាយន្តការធ្វើការដឹកនាំ និង សំរបស់រូលសេវាកម្មរបស់ ជនពិការ នៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន រួមមាន : សេវាសុខភាព អប់រំ ស្តារកាយសម្បទារ សេវាព័ត៌មាន ឱកាស ការងារ/បង្កើនមុខរបរ និង សិទ្ធិជាវិជ្ជមាន របស់ជនពិការដែលជាសមាជិក ។

សមាសភាពមាន:

- ប្រធានមួយរូប ជាជនពិការដែលមកពី កម្មវិធី រឺ គ្រោងការ (របស់ មជ្ឈមណ្ឌល ដែលកំពុងបំរើ សេវាកម្មជូន ជនពិការក្នុងមូលដ្ឋាននោះផ្ទាល់តែម្តង) រឺ ជាជនពិការដែលមានសមត្ថភាព និង ត្រូវ បានផ្តល់សេចក្តីទុកចិត្ត ដោយមជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់ គណៈកម្មាធិការ និង ជនពិការដែលទទួលបានផលក្នុងតំបន់ នោះ ដោយសំលេងភាគច្រើនដាច់ខាត ក្នុងចំនួនសមាជិកចូលរួមកិច្ចប្រជុំ ។
- អនុប្រធាន/លេខាមួយរូប ជាសមាជិកដែលរស់នៅក្នុងសហគមន៍ និង មានសមត្ថភាព (ពិការ រឺ មិនពិការ) ដែលត្រូវបានស្នើឡើងដោយប្រធាន និង ត្រូវបានផ្តល់សេចក្តីទុកចិត្ត ដោយមជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ ក្រុម ប្រឹក្សាភិបាលរបស់ គណៈកម្មាធិការ និងជនពិការដែលទទួលបានផលក្នុងតំបន់នោះ ដោយសំលេងភាគច្រើនដាច់ខាត ក្នុង ចំនួនសមាជិកចូលរួមកិច្ចប្រជុំ ។
- ហិរញ្ញកម្មមួយរូប ជាសមាជិក គណៈកម្មាធិការ ដែលមានជំនាញ ហើយត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសតាំង ក្នុង សំលេងគាំទ្រ ៥០ភាគរយ ឬក៏ ១ ក្រោមការអង្កេតដោយ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ រឺ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់ គណៈកម្មាធិការ ។
- សមាជិក គណៈកម្មាធិការ ជាសមាជិកដែលរស់នៅក្នុងសហគមន៍ (ជាអាទិភាពជនពិការ) មកពីភូមិដែលមានជន ពិការ កំពុងទទួលបានប្រយោជន៍ ។ សមាសភាពសមាជិកនេះ មិនត្រូវបានកំណត់ចំនួនច្បាស់លាស់ទេ ស្ថិតនៅលើ តំរូវការ និង ការជ្រើសរើសរបស់ គណៈកម្មាធិការ ក្នុងតំបន់នីមួយៗ ។

ប្រការ៣: គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនពិការតាមសហគមន៍

ដោយសមាសភាពគណៈកម្មាធិការ ជាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តហើយមានបទពិសោធន៍វិស័យពិការភាព គណៈកម្មាធិការ នេះ មានអាយុកាល ៣ឆ្នាំ ។ រៀងរាល់៣ឆ្នាំម្តង សមាសភាពដែលធ្វើការជ្រើសរើសសមាសភាព គណៈកម្មាធិការ នេះ (ដូចប្រការ២) ត្រូវធ្វើការវាយ តម្លៃ និងសំរេចអំពីគុណវុឌ្ឍិ ដើម្បីបន្ត រឺ ផ្លាស់ប្តូរ សមាសភាព គណៈកម្មាធិការ ដែលកំពុងកាន់តំណែង ។

ប្រការ៤: ការទទួលខុសត្រូវរបស់គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនពិការតាមសេចក្តី

គម្រោង ត្រូវដឹកនាំ និងអនុវត្តប្រកបដោយ ព្រហ្មវិហារធម៌ យុត្តិធម៌ និងសច្ចៈធម៌ ។

- ជាតំណាងអោយជនពិការក្នុងមូលដ្ឋាន ដែលកំពុងទទួលសេវាកម្ម និងបានចុះបញ្ជីជាសមាជិក របស់ គម្រោង ។
- បង្កើនទំនាក់ទំនងរវាងជនពិការ អាជ្ញាធរ សមាគម អង្គការជាតិ/អន្តរជាតិ និង ស្ថាប័នឯកជន ទាំងក្នុង និង ក្រៅប្រទេស ដើម្បីផលប្រយោជន៍រួមរបស់ជនពិការក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ។
- បង្កើត និងបង្កើនសេវាកម្មដែលជាសេចក្តីត្រូវការរបស់ជនពិការ ទាក់ទង នឹងគោលបំណងនៃ ការបង្កើត គម្រោង នេះ ។
- រៀបចំអោយមានអភិបាលកិច្ចល្អ និង តម្លាភាព ជាទំនុកចិត្តរបស់ជនពិការ និង អ្នកពាក់ព័ន្ធ ។
- បង្កើនសមត្ថភាព និងដោះស្រាយស្វែងរកមូលនិធិសំរាប់ទ្រទ្រង់សេវាកម្មជូនជនពិការ និងគម្រោង ខ្លួនឯងផ្ទាល់
- ធ្វើចលនាដើម្បីសំរេចគោលបំណងកម្មវិធីស្តារ និងការអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ព្រមទាំងធ្វើសមាហរណកម្ម ជនពិការលើវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ពិសេសជនពិការទទួលបាននូវសិទ្ធិ គាំពារ និងលើកកម្ពស់បន្ថែម ។
- ត្រូវដឹកនាំ និងរៀបចំការប្រជុំដោយទៀងទាត់ និងផែនការសកម្មភាព គម្រោង ធានា និងចែកចាយឯកសារ កាលប្បវត្តិ ។

ប្រការ៥: ទោសចម្លង

សមាសភាព គម្រោង ត្រូវបំពេញភារៈកិច្ចរបស់ខ្លួនតាមគោលការណ៍កំណត់ដោយខ្លួន ។

ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះកំហុសឆ្គងដូចតទៅ:

- លួច និង បំផ្លិចបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ គម្រោង ត្រូវបញ្ឈប់ពីការងារ គម្រោង ហើយបង់ ជាសំណង មានតំលៃស្មើនឹង របស់ដែលលួច និង បំផ្លិចបំផ្លាញ ឬ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការ ។
- ក្លែងបន្លំឯកសារ និង ផ្តល់ព័ត៌មានមិនពិត ត្រូវបញ្ឈប់ពីការងារ គម្រោង ក្នុងករណីធ្ងន់ធ្ងរ ត្រូវដាក់ពាក្យ បណ្តឹងទៅតុលាការ ។
- បង្កបាតុភាព និង បរិហារកេរ្តិ៍ ដែលនាំអោយមានហាយនភាព ត្រូវធ្វើការព្រមាន ក្នុងករណីធ្ងន់ធ្ងរ ត្រូវបញ្ឈប់ ពីការងារ គម្រោង ឬ ដាក់បណ្តឹងទៅតុលាការ ។
- រំលោភលើសេចក្តីថ្លែងរបស់មនុស្សជាតិ ត្រូវធ្វើការព្រមាន ក្នុងករណីធ្ងន់ធ្ងរ ត្រូវបញ្ឈប់ពី ការងារ គម្រោង ឬ ដាក់បណ្តឹងទៅតុលាការ ។

កំណត់សំគាល់:

គម្រោង ត្រូវបង្កើតព័ត៌មានរដ្ឋបាល ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ដែលមិនទាក់ទងនឹង ការកំណត់ខាងលើ ។

ប្រការ៦: ការចាត់ចែងសុពលភាព និងការរលាយទៅនៃ គម្រប

គម្រប នឹងត្រូវបាត់បង់សុពលភាព និងរលាយនៅក្នុងករណីដែល :

- មជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ និង ជនពិការ លែងត្រូវការទៅទៀត
- គម្រប និង ជនពិការ ផ្តាច់ខ្លួនឯករាជ្យដោយបង្កើតជាសហព័ន្ធ សមាគម និង សហករណ៍
- គម្រប អនុវត្តមិនសមស្របទៅតាមគោលបំណងរបស់ខ្លួន
- មានព្យុះសនកម្ម ឬ ហាយនភាព

កំណត់សំគាល់ :

ការរលាយនេះធ្វើទៅបាន លើកលែងតែមានការស្នើសុំមតិហាសិបភាគរយកម្មវិធីសំលេង របស់ គម្រប និងមានការឯកភាពពី ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល គម្រប មកកាន់ មជ្ឈមណ្ឌល ។

ប្រការ៧: ចូលជាធរមាន

គោលការណ៍នេះពុំមានប្រតិសកម្ម និងចូលជាធរមានចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខា និងប្រថាប់ត្រារបស់ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃជនពិការ ។ គោលការណ៍នេះត្រូវបានចំលងជូន ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជាព័ត៌មាន និងអនុវត្ត ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៦

នាយកប្រតិបត្តិ

យី វាសនា

បានឃើញ និងអនុម័ត

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

ឯកឧត្តម អ៊ុន ណារ៉ាម